

ГРЛИЦА.

КАЛЕНДАР ЦРНОГОРСКИ

за годину

1835.

ИЗДАО

ДИМИТРИЈ МИЛАКОВИЋ

Народни Секретар.

Прва година.

У ЦРНОЈ ГОРИ.

У Митрополитској књигопечатњи.

- VI. Пипери, у којима су племена: Црнци, Стіена, Ђурковић.
- VII. Морача, са племенама: Дойня-Морача, Горня-Морача и Ровци.
- VIII. Кучи, кои су тек 1831 године к осталој Црној гори новопривављени, и ово су им племена: Дрескаловићи, Брапоножићи, Васоевићи, Орахово и Заптрѣбач. У овом последном све сами римокатолици Албанезскога езика живе.

3. ПОВРШІЕ и КЛИМАТ.

Црна гора много је брдовита, а Катунска Нахија готово баш сва, пак и по је нагомилана све с превеликіма голіема стіенама кое се овђе Крши зову. Но има и ліспіе поля и ливада, као у Бѣлопавлићима, у Ріечкој, Љшанској и Црничкој Нахији, а шако исто доста прилично има и шума.

Воздух је вообщите у Црној гори здрав, а климат не еднак: по свісма Брдима, осим Бѣлопавлића, као и по Катунској Нахији доста оштар, а у Црничкој, Љшанској и Ріечкој Нахији благ и пріяпан, и скоро Приморскоме равани.

други на многома мѣстима рђави и спрмелни, да едва коњ наповарен преко њи може ходити, и зато се гоново сва трговина мазгама и женским плећима преноси. Остали пак пупови, кои воде кроз Црну гору, узимајући оне преко Бѣлопавлићских и Црнчких поля, не су ништа друго по стази реко крина, по којима се, разма у опанцима ва и с муком прелази.

Мармонн е предлагао Црногорцима да он е своје тропикове од Котора до Никшића прави пуп, по коме би каруце могле ходити; ал хитродошљиви Црногорци дошшли су се његовоме лукавоме намѣренију — њи зкорити моћи, пак му на доброту срца задале, а пуп остане по староме — рђав за утшика Црногорца, ал и непришечно не родазан.

8. ЖИТЕЛЪИ.

Црногорци су Славено-Србскога кољна као и Херцеговци и Бошњаци, и прозвали су е тиѣм именов као и ови од мѣста у космунве. Старосѣдјочкис фамилија, кое су у врисме краљва и Царева нашис живиле нейма ин сада, его су све населѣне од послѣ паденија под Турку владу Србис, Босне и Херцеговине, а слик

као што га већ Ровчани по мало и направ-
ваљу. Пужда с мати извѣштена.

11. НАУКЕ И ЗАНАТИ.

У Црној гори од давније времена не било никаквје школа, у којима би се младеж могла учили и воспитавати, него кон су кћели да приме на себе свештенически чин, ишли су у кон манастир и код калуђера причавали се мало читати и писати, а поповски сино-ви учили су код своје оца, за то е већ и постало обичаєм, да едан од поповје синова ако ин има мора бити поп.

Сад е Високопреосвештени Господин Пе-тар Петровић Нѣгош, Владика и Господар Црногорски, завео на Цепцињу едну малу школу, у којој се из разнје окружіа до 30 ђака у читаню, писаню, рачунаню, Свештеној Историји и Србској Грама-тици обучаваю. Боже дай да се и по свіема окружіама јошт барем по една школа заведе за ученъ и воспитаніе ђеце, те би онда дру-голчје свіет судіо о Црногорцима, а и они би сами себе болъ познали, и неби презирали, као данас што презиру западцию, ерь у Цр-ној гори ако кос мучко шис, кажу: „ради